rali cõformiter ad p̄dicta ⁊ ad alias cõſiderat̃ones alibi notatas ſup eadem materia ¶ Et dicamus primo ꝙ hi repugnant ordinationi xp̄i/ ⁊ ſpũiſancto rebelles ſunt/ q̇ p̄ñtis ſciſmatis terminationez impediunt modis talibus q̄s ſciũt aut ſcire debẽt/ ad pacẽ ꝓtinus reducendã/ eẽ vel inutiles vel nociuos vt ſi queraẽ fieri pax ꝑ reductionẽ vnius obediẽtie ad alterã. vel ꝑ vim armatam vel ꝑ diſpoſitionẽ iuris que non ſunt ꝓbabiliter et ſalubriter expectanda. Nec ſufficit dicere. habemus papã xp̄m. ſufficit vt credamus in eũ/ naz talis vnio ad xp̄m et ſi ſit neceſſaria/ non tñ vſqꝫquaqꝫ ſufficit vt in ea ſtemus nõ ꝓcurãdo quãtũ in nobis eſt vnionẽ alterã ad vnũ vicariũ ſuum in terris/ de q̊ cõſtat eccleſie. ¶ Addimus ꝯñr ꝑ ſcd̃o corollario/ ꝙ hi fallũt ⁊ falluntẽ qui ꝓpter affectionẽ qualẽcunqꝫ cõmodi/ vel honoris/ vel amicicie circa alterũ ꝯtendentiũ/ tenderẽt impedire ſuã ceſſionẽ pro impletõe iuramentorũ ⁊ votorũ ſuorum ⁊ pacis datione/ ſi nollent ſuã deiectionẽ vbi hoc agere renuerẽt/ imo ꝓrſus quãto magis aliqs fuerit amicus/ tanto amplius dꝫ hoc q̄rere vt eoꝝ ſpũs ſaluꝰ fiat/ ⁊ vt pateat oibꝰ q̇ nõ zelo malo zelati ſunt eos aliqñ/ ſed zelo charitatis. lꝫ forte vel error. vel deceptio in iudicio ꝑticulariũ agendorũ interuenire potuerit. Dicamus p̄terea ꝓ tercio corollario ꝙ hi nutu dei et ſpũſ ſancti (ſicut credendũ eſt) inſpiratõne tracti fuerunt. qui ad cõuocationẽ ſacri concilij Piſis celebrãdi dederũt operã ⁊ ꝓmptitudinem p̄ſtiterũt/ p̄ſtant ⁊ p̄ſtabũt. Ille orando ille exhortãdo. hic ꝓtegẽdo. ille cõpendo. ⁊ ita de ſingulis. Impeditores ſi qui eſſent numerãdi ſunt inter illos de quibus nunc detigimus. qui rei ſunt detrimẽtorũ oĩm tam tꝑaliũ q̄ ſpũaliũ. ex hoc ſciſmate horrẽdo naſcentiũ qualia vix ſuffecerit tractatus grandis vel ſũmatim enarrare. Nã quõ patus eẽt audire eccleſiã. qui ſuã ꝯgregationẽ vel nollet dãnabiliter. vel dãnabilius impediret. Hanc cõuocationẽ ꝓ finali ſcuto ſue ꝓtectiõis ad deum. queſiuit in morte rex francie Karolus quintus. Ad hanc eẽ debet finalis reſolutio oĩm qui de ſciſmate nolunt increpari apud deũ. imo ad hꝰ tẽdit neutralitas accepta ſi bñ capiaẽ

¶ Dicamus ad extremũ ꝓ quarto corollario ꝙ hi qui ſacrũ conciliũ Piſanũ conſtituerant. ſufficientẽ habeant auctoritatem deijciendi duos cõtendentes. aut ſuos cõplices. ſi noluerint parere dictatis per hoc concilium. in ceſſione faciẽda realiter et de facto ⁊ cito ⁊ alijs requiſitis/ Poterũtqꝫ ꝓcedere ad electionẽ vnius tercij vicarij. quĩ tercius ⁊ indubitatus ab eccleſia poterit ⁊ debebit reputari. Etiã vbi nõ oẽs obedire vellẽ ſic electo. qđ tñ non eſt indebite p̄ſumendum. ¶ Ecce ergo viginti conſiderationes quodã ordine geometrico ſe ſequẽtes. Que iunctis alijs ſedecim in quarum qualibet initiũ eſt vnitas eccleſiaſtica. Additis quoqꝫ alijs quatuor dudum taraſcone p̄dicatis. reddunẽ. xl. conſiderationes. Et he qualem poſſint afferre ſtudioſioribus cognitõnis materiam ſit eorum iudicium qui viderint. ¶ Poſtulemus tandẽ vt inauferibilis ſponſus eccleſie xp̄s vicarium certum ⁊ vnicum nobis inſtituat. ad gloriam nominis ſui ⁊ noſtram oĩm ſalutem. p̄ſtante eodem qui eſt bñdictus in ſecula ſeculorum Amen.

¶ Sedecim conſiderationes quarum hic mentionem fecit. paulo poſt ſubſequenẽ. 4. A Quatuor alie in ſermone taraſcone predicato. qui incipit. Apparuit gratia dei ⁊c̃. etiã ſubiungenẽ. 6. AD

Sententia magiſtri Johannis de Gerſon de modo habendi ſe tempore ſciſmatis.

Ab tollendam quorundam in preſenti ſciſmate pertinaciam in probitatemqꝫ nimiam ſpecialiter in patria Flandrenſi. ſi promerit/ aut falſis aſſertiõibꝰ ſuis certiſſima ⁊ ꝑniciosiſſima ſciſmata formãt/ ⁊ fraternã violãt charitatẽ. Dum homines ab obedientia debita ſuorum ſuperiorum auertunt. Dum poſtremo pro inſtabili ſua opinione/ et humana traditionem/ legem dei ſanctam ⁊ ſtabilem deſerere/ contemnere et violare compellunt. Dignuz duxi q̄dã fundamẽtalia ꝑ me poſita

ſaluo ſemꝑ in oībus ſupiorū ac ſapiētiorū
iudicio nūc ſub aliquarū ꝯcluſionū ꝯpen
dio ponere. ¶ Quocūqʒ de papatu cōten-
dētiū demōſtrato nō ē hereticū dicere. A
nō eſt papa. ¶ In caſu predicto ſtat aliq̊s
eē apud q̄s iſtud ꝑtinaciter aſſerere. A nō
eſt papa ſapet hereſim. ¶ In ſciſmate pn̄ti
tam dubio/temerariū, iniurioſum ⁊ ſcāda
loſum eſt aſſerere oēs tenentes iſtā ꝑtē/vel
alterā/vel oēs neutrales etiā abſolutos/eē
vniuerſaliter extra ſtatum ſalutis vel excōi
catos vel rōnabiliter de ſciſmate ſuſpectos
¶ In ſciſmate pn̄ti licitū īmo cautū eſt ꝑ-
ſtātibus obedientiā iſti vel illi/eam ſub cō
ditione tacita vel expꝛ̄ſſa tribuere. ¶ Qua-
cunqʒ ꝑte demōſtrata temerariū/⁊ ſcanda
loſum/⁊ ſapiens hereſim eſt aſſerere/ſacr̄a
eccleſie ſuā efficaciā nō habere aut ſacerdo
tes/nō eſſe cōſecratos/pueros nō eſſe bap-
tiſatos:ſacr̄m altaris nō eſſe cōfectū ⁊ ſilia
¶ In ſciſmate pn̄ti temerariū ⁊ ſcādaloſū
eſt/aſſerere quacūqʒ ꝑte demōſtrata/ꝙ nō
licet audire miſſas eorū vel ſacr̄is nō cōi-
care/p̄ſertim attenta diuerſitate locorū/tē-
porū/atqʒ ꝑſonarū. ¶ Poſſibile eſt aliq̊s
vere ꝑti aſſentiētes eſſe veracit̄ ſciſmaticos
et aliq̊s falſe ꝑti mō p̄dicto aſſentiētes/ſciſ
maticos nō exiſtere. Salubrius/iuſtius et
tutius/eſt q̄rere vnionē eccl̄ie inſiſtēdo cir
ca ꝯtendētes de papatu/⁊ hoc ꝑ viā ceſſio-
nis vtriuſqʒ/vel ſubtractōis obediētie/vel
alterius licite coactōis q̄ſ ſubditos ꝑ excōi
catōis cenſurā vel aliter vexare/ſeu turba-
re/aut ꝙ vna ꝑs xp̄ianitatis ab alteri⁹ cōio
ne ꝑtinaciter ſepet̄. ¶ Rō prime cōcluſio-
nis hec eſt/qm̄ nulla ꝓpoſitio/ad cui⁹ veri
ficationē exigit̄ veritas vnius ꝓpoſitōnis
cōtingētis ⁊ ad fidē impꝑtinētis ē de neceſſi
tate aut integritate fidei. Nā ſicut ꝓpoſitō
copulatiua/cui⁹ vna ꝑs eſt cōtingēs, eſt to
ta ꝯtingēs cui⁹ vna ꝑs eſt falſa aut impoſ-
ſibilis eſt tota falſa aut impoſſibilis/ſic in
ꝓpoſito. Conſtat aūt ad verificationē illi⁹/
A eſt papa. Exigit̄ nō ſolū vna ſed multe
cōtingētes/pure eſſe veras. vt ꝙ electio ſit
rite celebrata/et ab illis q̄ habebāt ꝑtātem
et ꝯſil̄es multe. ¶ Ex ſili rōne colligit̄ ꝙ
quocūqʒ ſacerdote demōſtrato/iſta nō eſt
heretica/iſte nō eſt ſacerdos. et ꝯn̄r ſequit̄
ꝙ nec iſta. hoc nō ē corpus xp̄i in altari ⁊c̄.

¶ Ratio ſcd̄e ꝓpoſitōnis qm̄ ꝓpoſitio d̄
ſapē hereſim. qn̄ ex ipſa coaſſumptis aliq̄-
bus veris/q̄ rōnabiliter negari non pn̄t ſe
quit̄ error in fide ſʒ poſſibile ē aliq̊s hoīes
ꝑ reuelationē/vel aliter/ſic certificatos eſſe
ꝙ oīa rite facta ſunt in electōe/⁊ ꝯſecratio-
ne eius in papā A/ꝙ rōnabiliter dubitare
tunc nō pn̄t. Si negāt A eſſe vel fuiſſe pa-
pā incidūt in errorē illū ꝙ rite electus ⁊ cō
ſecratus in papā/nō eſt nec vnq̄ſ fuit papa
et qn̄ nō ſuccedit Petro/⁊ ſil̄ia q̄ ſunt here
tica. ¶ Rō tercie concluſionis. q̄r multi
ſunt ex vtraqʒ ꝑte/⁊ neutrales/q̄bus nō
eſt materia iſta clarificata/quin rōnabilit̄
poſſint negare vel dubitare iſtā ꝓpoſitionē
quocūqʒ cōtēdētiū demōſtrato/A eſt aut
fuit rite electus/A nō eſt ſciſmaticus/aut
hereticus/⁊ cōſil̄es ad q̄s ſequit̄/A nō eſt
papa. Aſſumptū docet expientia ⁊ tot do-
ctorū diuerſe aduerſeqʒ ſn̄ie. Et ꝯſtat mul
tos eſſe ſimplices q̄ ad talia dubia inueſti-
ganda nō tenent̄ alios ſequi/nec mouent̄
fauore/vel odio/ſeu queſtu ad nō cōſentiē
dum huic ꝑti/vel illi ⁊ pati ſunt obedire ve
ritati ſufficienter agnite/nec ſunt ꝑtinaces
igit̄ nec excōicati/nec de ſciſmate rōnabili-
ter ſuſpecti. Tota rō fundat̄ in hoc ꝙ nū-
q̄ſ fuit tam rōnabilis vehemēs cā dubita-
tiōis/in aliq̄ ſciſmate ſicut in iſto. Cuius
ſignū euidēs eſt varietas opinionū docto
rum ⁊ inter doctiſſimos/⁊ ꝓbatiſſimos ex
vtraqʒ parte/quin etiā ſuppletis eis q̄ facti
ſunt cōceſſis/adhuc reſtarent q̄ōnes iuris
ad vtrū libet diſputabiles/q̄ oīa incertitu-
dinē rōnabilē generāt in hoc ſciſmate ⁊ ab
errore ꝑnicioſo plures excuſant. Pōt igit̄
illud dici rōnabiliter dubitabile qd̄ pluri-
mi ⁊ maxie ſapiētes dubitabile reputāt ⁊ p̄
dicant. ¶ Rō q̄rte cōcluſionis colligit̄ ex
p̄cedēti/⁊ ꝑ ſil̄e de adoratōe hoſtie in alta-
ri/dū occurrit aliq̄ dubitatio/ꝙ p̄ſbyter ce
lebrās nō ꝯpleuerit oīa rite ad cōſecratiōʒ
req̄ſita/ſufficit eīm adorare ſub ꝯditōe im-
plicita. īmo ſꝑ dʒ ſubiūgi ꝯditio implicita
iſta vicʒ vel ſil̄is. ſi oīa rite facta ſint ſꝫm in-
ſtitutionē xp̄i ⁊ eccl̄ie. Cur igit̄ in caſu/pn̄
tis ſciſmatis, tā dubio ⁊ qd̄ nō tā ꝓꝑietā
git ſtatū ſalutis ⁊ fidei. non potent aut de
bebit apponi cōditio iſta vel conſimilis/ſi
talis fuerit canonice electus/⁊ ꝯſecratus/⁊

nō ſit hereticus/aut ſciſmatice depꝛauatꝰ. ¶ Rō q̇nte ꝯcluſionis manifeſta ē aduer tenti/q̄m neqꝫ ſciſma/neqꝫ hereſes/neqꝫ aliud q̄dcūqꝫ viciū/obſtat ī miſtro q̇n ſacroꝝ collatio habeat ſuā efficaciā/dūmō ꝯferētes intēdāt id facē/q̄d xp̄s ⁊ eccleſia inſtitituerūt/⁊ recipiēs illud recipe/ſicut rōnabiliter p̄ſumi dꝫ de oībus. ¶ Rō ſexte concluſiōis manifeſtatꝛ ex p̄cedētibꝰ. q̄m nihil dꝫ rōnabilitꝛ a talibꝰ īpedire excōicatio lata ſi nō aſſit ꝑtinacia. Nūq̄ excōicatio intendit ferri niſi ī ꝑtinaces/q̇ nō ſꝛ pati audire eccleſiā. Alioquin fruſtra ferretꝛ excōicatio īmo dānabilr̄/⁊ in ecc̄ie deſtructiōꝫ. Non aūt data ē ꝑtās miſtris ecc̄ie q̇buſlibet ad deſtructōꝫ ſꝫ ad edificationē ſm̄ ap̄lm̄. quē admodū medicina datꝛ ꝓut cōferre poſſit ſanitati. ⁊ ſanitas rōni. Sic finis excōicationis eſt ſubditoꝝ emēdatio/q̄ ſi clare ꝑ excōicationē videatꝛ aut videri debeat nō ſeq̇ emēdatio. vel fructꝰ dānabilis ī oppoſito ꝯferri videatꝛ ſm̄ Augu. in ꝑabola de zizanijs. Math. xiij. cū ibidē notatis. ¶ Rurſus iſta ꝯcluſio apte trahitꝛ ex tercia ⁊ q̇rta ꝯcluſionibꝰ. Si em̄ multi ex vtraqꝫ ꝑte ſūt in ſtatu ſalutis/⁊ nō ꝑtinaces/īmo pati ſtare et moꝛi in veritate agnita ſufficientꝛ/aut q̇ ſub ꝯditōe etiā falſe ꝑti aſſentiunt/q̄ ꝯditio etiā eoſdē ab erroꝛe dānabili reddit excuſatos conſtat q̄ tales nō debuerunt nec potuerunt rōnabilitꝛ excōicari/⁊ ꝑ ꝯn̄s nec eoꝝ excōicationē ꝓhibemꝰ. ¶ Si dicatꝛ q̄ etiā excōicatio iniuſte lata timēda ē. Hec ꝓpoſitio male intelligitꝛ a pleriſqꝫ ⁊ ſcrupulos varios ⁊ ꝑiculoſos īgerit. Tn̄ q̄tū ad p̄n̄s ſufficit rn̄detꝛ/q̄ ſi latoꝛ nō reputetꝛ iudex. eadē executōe q̇ hoc fit/p̄t ꝯn̄r excōicatio nō tenere. Et q̇ꝛ multi tenētes vnā ꝑtē debēt rōnabilitꝛ tenere q̄ alij ſint ī ſtatu ſalutis nō ꝑtinaces. ⁊ pati ſtare iuri agnito: īmo q̇ foꝛte ſuo pape aſſentiūt ſub ꝯditiōe p̄n̄t ex hoc cōicationē eis impēdere. Nō em̄ debēt ſuo pape tale crimē imponē q̄ voluit hōīes nō ꝑtinaces excōicare vel eos q̇ tenent antipapā/ſub ꝯditōe tn̄ rōnabilitꝛ appoſita/ſi ⁊ inq̄tū fuerit rite electꝰ/⁊ nō alitꝛ a cōione ecc̄iaſtica canonica ſegregare. 5
¶ Rō ſeptime ꝯcluſiōis ē q̇ꝛ ſtat aliquē vere ꝑti aſſentientē/⁊ ꝑtinacē eē/q̄ vel ꝓpꝛ q̄ſtū vel ꝓpꝛ vanā gloꝛiā vel aliā cām/non habet animū paratū ad obediendū veritati agnite/ſi ꝑ eccleſiā vel alitꝛ repiretꝛ eundē errare/vel etiā dū in tāto dubio inuoluto ꝓ ſua aſſertōe ſuſtinēda/ſeparet ſe a mēbris veris ⁊ viuis ipſiꝰ ecc̄ie. ¶ Caſus ſūt multi de ꝑte oppoſita/vt dictū ē. Nō ē em̄ ſciſma tm̄ in ſepatōe mēbroꝝ a capite/ſꝫ etiaꝫ in ſepatōe ꝑtinaci mēbroꝝ ab inuicē. Ex q̇ ꝯn̄r habetꝛ q̄ temerariū ⁊ ꝑiculoſum ē ꝑtinacitꝛ vnā ꝑtē vl' alterā īpugnare/⁊ ab eius dē cōione eā deteſtando declinare. Altera ꝑs ꝯcluſionis pꝫ ex tercia cōcluſiōe. ¶ Rō octaue cōcluſionis ꝑſpicua ē ex p̄cedētibꝰ q̄m vbi radix ⁊ oꝛigo talis. vl' p̄ncipal' ipſiꝰ aut ſciſmatis cōſiſtit ibi eradicatio fieri dꝫ antidotū ſumi ꝓ vnitatis adeptōe. Ipſi em̄ ſunt q̇ peccauerūt/alij aūt q̇ oues ſunt/q̇d meruerūt. Ipſi ſunt ꝓpꝛ q̄s tēpeſtas oꝛta ē in mari. Dederūt deniqꝫ/⁊ dant ſcandalū/ꝓpter q̄d ad illud remouendū de neceſſitate ſalutis obligantꝛ. Non negādū tn̄ eſt q̄ q̇libet ꝓ ꝑte ſua obligatꝛ ſm̄ donū a deo ſibi p̄ſtitū q̇rere q̄ ad pacē ſunt/hic oꝛādo/ille monēdo/alter docēdo. Ultima ꝑs q̄ nō expedit vnā ꝑtē generalitꝛ vitare alterā/⁊ facere ſciſſurā in p̄ncipalioꝛibꝰ actibꝰ religionis xp̄iane/⁊ fraternā charitatē violare/pꝫ ex p̄cedētibus. ⁊ pꝛincipalr̄ ex q̇nta ꝯcluſione ⁊ ſexta. ¶ Uerū ē em̄ q̄ ſingularitas ī opinione ꝓpꝛie cōtumacitꝛ alios ꝯdēnans incōꝑabiliter videtꝛ eē ꝑiculoſioꝛ ⁊ deterioꝛ q̄ cōicatio fraternalis ꝑ charitateꝫ/q̄ eſt cōpago mēbroꝝ eccleſie/ſub intentōe ſꝑ recta/⁊ firma de obedeindo eccleſie. Eteni q̇ aliter agit ꝓ incerto vero ille ſe exponit certe violatōi fratn̄e charitatis. ¶ Nec optet allegare iura ſuꝑ ꝑiculis ⁊ maledictōibus eoꝝ/q̇ nō obediūt p̄ceptis ⁊ inſtitutōibus ſummi pōtificis ⁊ ſentētijs. Habet em̄ locū taliuꝫ allegatio/apud illos q̇ nulla p̄n̄t rōnabili cā excuſari/q̇n ſciāt vel ſcire debeant. talē vel talē eē ſuū ſuꝑioꝛē. Si vō ē ignoꝛantia ꝓbabilis/ſicut ē in p̄n̄ti ſciſmate apud multos de vtraqꝫ obediētia/⁊ apud neutros/nō reputantꝛ talibus ſentētijs aligati. ¶ Ex oībus p̄dictis videtꝛ poſſe eliciꝛ q̄dā documēta. ¶ Pꝛimū ē q̄d in p̄n̄ti ſciſmate p̄t apud plurimos applicari rōnabiliter documentum Ambꝛoſij ad Auguſtinū de ieiunādo vel nō ieiunādo ſab-

data/ſm diuerſitatẽ temporũ locorũ ⁊ pſo
narũ ¶ Poteſt ſine periculo ſciſmatis aut
damnatōis/nunc illi nunc iſti/modis iſtis
obedire. ⁊ nunc cũ iſtis nunc cũ alijs cõio-
nem pſtare. Et hoc totum dr̃ ꝓpter ꝓbabi
lem ignorantiã iuris iſtius/vel illius ptis
¶ Et ſuppoſito ꝙ ab initio ſciſmatis forte
temptãda fuiſſet alia via/ad ſciendũ ſi per
excõicatões/aut pdicatões vel aliter/oẽs
ad vnã obedientiã trahi potuiſſent. Attñ
cognito p experientiã/ꝙ talia nihil ꝓficerẽt/
ĩmo nocuerũt/ꝙ de die in diẽ maior inuo
lutio ſequit/videt faciendũ vt dictum eſt
Scðm documẽtũ ꝙ inter oẽs eiuſdẽ obe-
dientie expedit adherere ſententijs latis a
ſuo ſupiore credito/alioquin nõ eẽt vincu
lum charitatis. ¶ Terciũ documentũ eſt
de caſibus reſeruatis pape/de diſpẽſatõni
bus/⁊ alijs in foro conſcie/vl' publico pñt
hoĩes ſm credulitatem ſue ptis. ⁊ ſeipſos
quietare ꝓ facto tenẽdo id qđ eorũ ſupior
creditus fecerit. Neutrales aũt vident hr̃e
ſufficientẽ recurſũ ad ordinarios apud q̊s
ſm eoꝝ opinionẽ cõiter loquẽdo/eſt ptãs
deuoluta. v. Fac pacem xp̃e de qua tracta-
tulus iſte. Diſputat atq̧ pia mediatrix eſto
Maria. Paſtor ⁊ eccleſie deus en grex nũc
balat ad te. Ergo cauſa tui/nunc miſerere
ſui. Finit.

Tractatus qui aſcri-

bit Johãni de Gerſonno. Qualis fuerit
ſtatus eccleſie in veteri ⁊ nouo teſtõ. ⁊ q̃li-
ter eccleſia fuerit erecta tpibus pdictis ⁊ q̊t
ſciſmata ⁊ quot intruſiones fuerũt in eccle
ſia romana. ⁊ q̃liter in ſciſmatibus pterit
fuerit actum ſm veras chronicas.

Poſtq̃ ſupior ſtatus ⁊ effectus
pñtis ſciſmatis/ac acta ⁊ agẽ-
da in vniuerſali eccleſia/⁊ ſpãli
ter in roma/ſm veros ꝓphetas
digeſta ⁊ notata ſunt. Pro ple-
niori noticia pdictorũ acuit ſtilus/vt ſm
veras chronicas et approbatas. et ſpãliter
antiſtitis nr̃i reuerẽdi archiepi Euſontini
veriſſimi antiquitatum relatoris/⁊ fratris
Ptholomei de Luca venerabilis croniſte
ſtatus ⁊ acta pterita in dicta eccleſia lucidi
us cognoſcãt/⁊ ſciant a lectoribus. Inue-
nimus ei ego/Theoſorus ⁊ ſocius meus
chariſſimus frater Euſebius in pdictis et
alijs cronicis/vt infra dr̃/fideliter referen-
do q̃ Euſontinus ⁊ Ptholomeus geſta ⁊
acta romane eccleſie denotarũt/a natiuita-
te xp̃i vſq̧ ad annũ dñi. M. ccc. xvj. a quo
tpe citra nullũ ſciſma fuit in eccleſia dei/vſ
q̧ ad iſtud nouiſſimũ tp̃s. Petri de luna/
et angeli carorio. ¶ Ex quarũ cronicarũ
lectiõe clare repimus/ꝙ eccleſia tam in ve-
teri teſtõ/ꝙ in nouo/exigentibus peccatis
et malicia ſathane. multas tribulatões paſ
ſa eſt. Tamen ab omni tribulatõne ipſam
ſemp deus liberauit/cum ipſi humiliter et
cõtrito corde ad deum cõuerſi ſunt veniã
petentes ⁊ maiorem quietẽ. Aliqua in no-
uo teſtõ habuit eccleſia dei a deſtructione
Frederici impatoris ſcði/vſq̧ ad tpa bone
memorie dñi Gregl. pape. xj. que quies ⁊
abundantia diuitiarũ reduxerunt eccleſiã
in peccata/⁊ vicia/ꝓpter q̃ eccleſia patit p-
ſens ſciſma/⁊ multa diſcrimina/⁊ maiora
patiet. ¶ In veteri aũt teſtõ eccleſia mul-
tas tribulatões paſſa eſt. Primo decẽ pla-
gas dum fuit in terra egypti. Item in tpe
habite poſſeſſionis terre ꝓmiſſionis/vſq̧
ad templi edificationẽ. xj. pſecutões paſſa
eſt eccleſia. Item poſt templi edificationẽ
ſuſcitauit duriſſimã iacturam ⁊ ſciſma/qđ
fuit inter roboam ⁊ ieroboam/Item ſuſci
tauit tranſmigrationẽ totius ſacerdotij et
deſtructionẽ templi in babyloniã p patrẽ
nabuchodonoſor. Item paſſa eſt tẽpe na-
buchodonoſor/quo tpe multi fuerũt pſeu
do põtifices maximi ⁊ ſciſmata/clerus ma
gnam pſecutionẽ paſſus/et fuit vltima in
veteri teſtõ. Cui pſecutiõi pñs/⁊ pſecutio
Frederici tercij/⁊ magni vltimi antixp̃i fu-
turi/ſiles erũt ſm abbatem ioachim libro
de vltimis tribulatõibus. ¶ In nouo au
tem teſtõ eccleſia etiam varias ⁊ diuerſas
pſecutões paſſa eſt/exigentibus peccatis/
⁊ ope nature humane hoſtis. ¶ In primi
tiua em̃ eccleſia ſummi pontifices apli pre
lati/⁊ alius clerus/opprobria damna ⁊ in-
iurias ⁊ mortis diuerſa martyria paſſi ſũt.
¶ Item ceſſantibus martyrijs ⁊ creſcente
dicta eccleſia/a Conſtantino magno/⁊ ab
alijs principibus/a pplo xp̃iano/inceperũt
hereſes menandri/primi heretici Arrij/et
aliorum hereticorũ/maxima ſcandala ge-